

Arbeids- og sosialdepartementet

Postboks 8019 Dep
0030 OSLO

Deres ref:

Vår ref: 2015/55895-7

Arkivkode: 008

Dato: 10.12.2015

Svar på høring om forslag til endringer i reglene om rett til pleiepenger ved syke barn etter folketrygdeloven kapittel 9

Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) viser til deres brev av 14.09.2015, vedrørende høring om forslag til endringer i reglene om rett til pleiepenger ved syke barn etter folketrygdeloven kapittel 9. Bufdirs vurderinger av endringene følger under.

Pleiepenger etter folketrygdlovens kapittel 9 er en midlertidig ytelse for yrkesaktive som er midlertidig borte fra arbeidet for å pleie syke barn. Arbeids- og sosialdepartementet har fremmet forslag til endringer i reglene for rett til pleiepenger. Endringene går både på innstramminger og utvidelser i forhold til eksisterende regelverk. Formålet med lovendringen er å bedre forholdene for familier med store pleie- og omsorgsoppgaver, og å gjøre det lettere for disse familiene å kombinere yrkesaktivitet med omsorg for barn med store pleiebehov.

Dette høringssvaret lister opp de foreslåtte endringene, med Bufdirs kommentarer.

Foreslåtte endringer i lovverket med Bufdirs bemerkninger

Arbeids- og sosialdepartementet foreslår følgende innstramminger:

- Det skal ikke lenger være rett til pleiepenger til foreldre til psykisk utviklingshemmede over 18 år med svært alvorlig sykdom.

Bufdir mener at forslaget om å begrense muligheten for pleiepenger etter kapittel 9 til en øvre aldersgrense på 18 år, kan i noen særlige tilfeller være uheldig. I noen tilfeller vil omsorgspenger kunne ivareta retten til økonomisk kompensasjon for nærstående i livets slutfase. Denne retten er imidlertid begrenset til inntil 60 dager. Det at den også knyttes så sterkt til «livets slutfase», kan gjøre tolkningen og forståelsen av barnets/den nærståendes sykdom så uklar at det kan gi forskjellsbehandling.

Noen barn vil ha progredierende diagnoser som strekker seg ut over 18 år. I slike tilfeller kan det anses som urimelig at retten til pleiepenger opphører ved fylte 18 år, og at retten til omsorgspenger begrenses til 60 dager. Noen barn med omfattende funksjonsnedsettelse vil også ha en tilstand som

kan gi utfordringer med hvordan en skal forstå forholdet mellom pleiebehov på grunn av grunntilstand, sykdom og risiko for død.

Vi er enig i at for mange av barna vil det kunne være en diskusjon om foreldre i alle tilfeller er de som kan gi best omsorg når behovet er så stort og foregår over så lang tid. Det vil likevel kunne oppleves som en ekstra belastning at ordningen opphører ved 18 år.

Noen av disse barna/ungdommene vil også ha krav på 5 år i videregående skole og dermed enda være i et obligatorisk utdanningsløp, noe også flere brukerorganisasjoner har påpekt. En mulighet for en nedtrapping av den prosentvise retten til pleiepenger fra fylte 18 og fram til fylte 21 burde derfor også vurderes. På denne måten kan man oppnå en mindre belastende og en bedre planlagt overgang fra foreldreomsorg til kommunale tjenester.

Departementet foreslår videre følgende innstramminger:

- Foreldre som i dag får pleiepenger i mer enn ett år, vil nå få lavere utbetaling (66 pst. av grunnlaget) etter det første året (eller 260 dager).
- Begrensningen i tid, enten som perioder på til sammen 1300 dager eller fem sammenhengende år, vil hindre at foreldre tar ut pleiepenger over veldig mange år. Det vil først og fremst gjelde for enkelte foreldre til barn med svært alvorlig progredierende sykdom som varer lengre enn fem sammenhengende år.
- Foreldre som tar ut pleiepenger samtidig teller to dager av dagkontoen med mindre det samlede uttaket er 100 pst. eller lavere.
- Gradering nå kun ut fra størrelsen på tilsynet barnet får av andre målt mot normalarbeidsdag (og ikke ut fra andre hensyn som foreldres beredskap, reisevei til og fra jobb og skole, barnehage osv., foreldres behov for hvile mv.)

Bufdir har ingen innsigelser til disse innstrammingerne.

Arbeids- og sosialdepartementet foreslår følgende utvidelser av regelverket:

- Øke aldersgrensen til 18 år (får virkning for § 9-10 tilfeller):
Pleie i forbindelse med institusjonsbehandling av barn over 12 år og som ikke er kronisk eller funksjonshemmet, vil nå gi rett til pleiepenger.
- Oppheve krav til kvalifisert sykdom (får virkning for dagens § 9-11 tilfeller):
Mindre alvorlig sykdom hos barn vil nå gi rett til pleiepenger (forutsatt behov for kontinuerlig tilsyn og pleie som imidlertid i seg selv indikerer en viss alvorlighetsgrad på sykdommen).
- Inkludere varig syke barn (får virkning for § 9-11 tilfeller):
Varig sykdom hos barn som ikke er i startfasen, ustabil fase eller progredierende vil nå gi rett til pleiepenger.
- Utvide graderingsmulighet ned til 20 pst. (får virkning for § 9-10 og § 9-11 tilfellene):
Utvidet graderingsmulighet vil medføre økt fleksibilitet og at flere kommer inn i ordningen.
- Opphever syv "karensdager" (får virkning for § 9-10 tilfellene):
Foreldre som pleier syke barn i forbindelse med institusjonsopphold vil nå få rett til pleiepenger fra første dag (mot i dag fra åttende dag fordi man må bruke syv sykt-barn-dager først).
- Begge foreldre kan ta ut pleiepenger samtidig (får virkning for § 9-10 tilfellene):
Begge foreldre vil nå kunne ta ut pleiepenger samtidig i forbindelse med institusjonsopphold.

Buudir har ingen innsigelser til disse utvidelsene.

Med hilsen

Mari Trommald (e.f)
direktør

Anna Bjørshol
avdelingsdirektør

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet signatur.